



Crítica

David Castillo
dcastillo@elpuntavui.cat

PERVERTIDOR MORAL I DEL LENGUATGE

De la celebració dels quatre segles de la desaparició de l'insigne poeta Francesc Vicent Garcia, Rector de Vallfogona, ens quedaran els divertits recitals del comissari Josep Pedrals i l'inici de l'obra completa del Rector dins la Biblioteca Barcino amb *Poesia completa. Volum I. Sonets i dècimes*, a càrrec del filòleg gironí Albert Rossich. Es tracta d'un esdeveniment cultural, perquè Garcia gairebé sempre ha estat tractat des de la indiferència, la curiositat morbosa i el menyspreu per castellanitzador i erotòman. La veritat és que ens trobem davant d'un cas pràcticament únic de poeta en un període, el barroc, segurament el més important de la literatura castellana i que aquí observaven com un segle de foscor.

Amb el Rector tot és llum, i aquesta edició de Rossich, un dels grans especialistes peninsulars del barroc, així ho demostra. L'editor del volum n'inicia la presentació recordant: "Si hi ha un nom en la literatura catalana que ha pogut ajuntar els elogis més desmesurats amb les més enèrgiques desqualificacions, aquest és el de Francesc Vicent Garcia, el Rector de Vallfogona. Els seus primers editors el descrivien com un "agudíssim ingeni, fènix de Catalunya, regalo de les muses i glòria de la fidelíssima i exemplar ciutat de Tortosa". Però de ser el «Virgilio catalán» i un «divino vate», en paraules de Pers i Ramona, a mitjan segle



Poesia Completa I

Autor: Francesc Vicent Garcia
Editorial: Barcino
Preu: 25 euros



Albert Rossich, curador de l'edició QUIM PUIG

XIX, va passar a ser el culpable de l'enfonsament de la literatura catalana en la mediocritat i la irrellevància. Per a Marià Aguiló, algunes dècades més tard, «Vallfogona feu mal a la llengua pel castellanisme, mal a la moral, [...] mal a l'art prostituint-lo, fent un bordell del Parnàs», alhora que Antoni de Bofarull el titllava de «pervertidor del verdadero sentimiento poético, una tentación para que los bufones y chocarreros se atrevieran a llamarse poetas, un fatal ejemplo de impureza tanto por lo que toca al lenguaje como a la moral».

No tothom compartia el sentit de l'humor i el vitalisme gairebé de Henry Miller del nostre autor i el seu peculiar sentit de la broma, però el temps ha acabat demostrant el seus dots, la potència de la visió popular, que alguns s'han atrevit a

associar a Lope de Vega, i la mirada lliure, sovint transgressora dins una literatura massa condicionada per la moralitat. Som davant d'un autor important, ple de matisos, que necessita una edició com la que presenta Barcino de la mà d'un filòleg de llarg recorregut, experiència i do de llengua. Rossich reconeix que Garcia ha estat mal comprès i que "la fama posterior, en què el Rector de Vallfogona encarnava un personatge bufonesc i festiu, no va contribuir a la valoració positiva de la seva obra a partir del moment en què la literatura catalana va recuperar, amb la Renaixença, el prestigi perdut durant bona part dels segles XVIII i XIX. Al contrari, el concepte banalitzador de vallfogonisme es va convertir en un sinònim de decadència i vulgaritat". Garcia ens omple d'aire, pur i impur.